

Fitxa tècnica d'actuació

El nou conveni de RAEE: Punts clau i implicacions

Fraccions	RAEE	Tipus d'actuació	Optimització del servei de recollida
Categoria	Recollida selectiva i Preparació per a la reutilització	Zona d'implementació	Tot tipus de municipis

Aspectes clau

Col·laboració i participació d'institucions de caràcter públic i privat.

Aplicació de sancions en cas de retard de la recollida per part dels SCRAP i per l'emmagatzematge incorrecte per part dels ens locals.

Compensacions econòmiques per a les administracions que duen a terme actuacions de PxR.

Context i problemàtica

Els avenços tecnològics de les darreres dècades han comportat un increment constant en el consum d'aparells elèctrics i electrònics. Aquest fenomen, impulsat per la innovació i la millora contínua dels dispositius, ha generat una tendència a substituir-los abans que finalitzi la seva vida útil, fet que contribueix a la generació creixent i accelerada de residus. Aquests residus són coneguts com a RAEE (Residus d'Aparells Elèctrics i Electrònics). Els RAEE tenen el seu origen en aparells diversos i habituals en la vida quotidiana com: impressores, televisors, telèfons mòbils, electrodomèstics i altres dispositius similars. La seva gestió representa un repte cada vegada més complex, tant per la seva quantitat com per la seva composició. Aquests residus poden contenir substàncies tòxiques i halogenades que, si no es tracten adequadament, poden provocar greus impactes ambientals i riscos per a la salut humana.

Davant d'aquesta problemàtica, s'ha impulsat un nou conveni de RAEE que introdueix millores significatives respecte al conveni anterior de l'any 2012. Aquest nou conveni té com a objectiu principal establir un sistema eficient de reciclatge i gestió dels RAEE, amb la voluntat de minimitzar els impactes negatius sobre el medi ambient i la salut pública. El conveni defineix les responsabilitats dels diferents actors implicats en la gestió dels RAEE, i proposa mesures per a optimitzar els processos de recollida, tractament i valorització d'aquests residus. En concret, se centra en la gestió dels RAEE recollits als punts de recollida municipals (PRM), com ara les deixalleries i els magatzems municipals. Amb aquesta iniciativa, es pretén avançar cap a un model més sostenible i responsable, que permeti afrontar amb garanties els desafiaments que planteja la gestió dels residus tecnològics en el context actual.

Descripció i procés

El conveni de RAEE estableix una distribució de les responsabilitats entre les diferents parts implicades en la gestió dels RAEE recollits als punts de recollida municipals i als punts de recollida selectiva. D'una banda les Entitats Locals (EELL) s'hauran de fer càrrec de les tasques relacionades amb la classificació, emmagatzematge i selecció dels RAEE. D'altra banda, els Sistemes Col·lectius de Responsabilitat Ampliada del Productor (SCRAP) assumiran la responsabilitat de les tasques de recollida, transport i finançament dels RAEE.

Per tal d'adherir-se al conveni de Recollida de RAEE, les Entitats Locals han de complir un requisit imprescindible: emplenar la fitxa d'adhesió. Aquest document ha d'incloure informació general sobre l'ens local, dades relatives a les instal·lacions disponibles, així com les temporalitats associades a la recollida de residus, entre altres aspectes rellevants.

Un cop rebuda la fitxa d'adhesió, l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) procedirà a revisar la documentació presentada i, si escau, notificarà a l'ens local la confirmació de la seva adhesió al conveni. Paral·lelament, OfiRaee/SCRAP facilitarà les claus d'accés a les entitats que hagin estat acceptades, permetent així que aquestes puguin iniciar la sol·licitud de recollida de RAEE. Aquesta sol·licitud es podrà efectuar mitjançant correu electrònic, via telefònica o a través de l'àrea privada del portal web habilitat.

Per tal que la recollida es pugui dur a terme, és necessari que els contenidors estiguin com a mínim al 80% de la seva capacitat, i que s'indiqui la quantitat de residus a recollir. El conveni contempla dues modalitats de recollida:

- Recollida programada, que es realitza amb una freqüència setmanal, quinzenal o mensual, en funció de la generació de residus o de la capacitat d'emmagatzematge de l'ens local.
- Recollida a demanda, que s'efectua en un termini màxim de set dies hàbils (excloent dissabtes i festius). En el cas de deixalleries amb un horari d'obertura inferior a 20 hores setmanals, el termini s'amplia a vuit dies hàbils.

Finalment, és imprescindible que les Entitats Locals tramitin i signin la documentació de trasllat de RAEE corresponent. En el cas de RAEE no perillosos serà necessari incloure el Document d'identificació (DI) o el Full de seguiment (FS). D'altra banda, pels RAEE perillosos, és obligatori tramitar la NP (amb una vigència de tres anys) i el DI o FS.

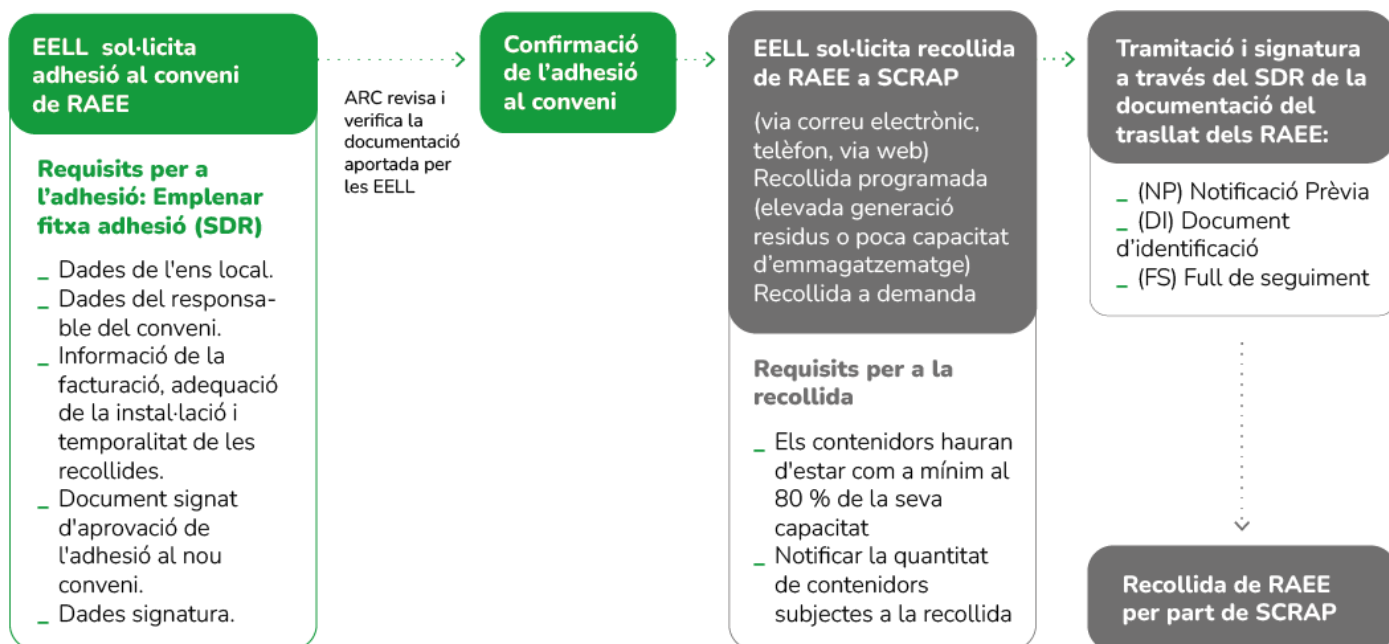

Figura 1. Diagrama de flux del procés d'adhesió al conveni i recollida de RAEE. Elaboració pròpia.

Font: Conveni marc de col·laboració entre l'ARC i els sistemes de responsabilitat ampliada del productor de RAEE.

Per garantir una gestió adequada dels RAEE, el nou conveni estableix compensacions i sancions econòmiques per a les diferents parts implicades en el procés. Les Entitats Locals rebran compensacions econòmiques durant els quatre anys de vigència del conveni, com a reconeixement per les tasques que desenvolupen en la classificació, emmagatzematge i selecció dels residus.

Aquest sistema busca incentivar el compliment de les responsabilitats assignades i assegurar una gestió més eficient i sostenible dels RAEE.

		EELL	SCRAP
COMPENSACIONS ECONÒMIQUES		Les tasques de classificació, emmagatzematge i selecció de RAEEs. - 2025: 130 €/t - 2026: 132 €/t Si les EELL fan tasques de preparació per reutilització (PxR) rebran una compensació econòmica addicional per cada fracció que hagi estat preparada per la reutilització: - FR1 Aparells de fred: 185 €/t - FR2 Monitors i pantalles: 325 €/t - FR4 Grans aparells: 190 €/t - FR5 Petits aparells: 440 €/t - FR6 Equips d'informàtica: 440 €/t Les EELL adherides al conveni que agrupin i carreguin els tràilers complets d'una sola fracció rebran una compensació de 10€ per cada tona carregada (fins un màxim de 120€/t).	
	PENALITZACIONS	Penalitzacions per les condicions de recollida dels RAEE. - No informació de les quantitats establertes: -10% - Fraccions de recollida separades incorrectament: -10% - Presència d'impropis >10%: -10% - Àmpliament de FR1 i FR4 que suposin recol·locació per càrrega: -10% - Recollides ateses en termini amb disminució de quantitats >50% : -10% - Transport realitzat que no es pugui carregar per causes provocades a instal·lació de recollida: - € compensació /t recollida - Pèrdua injustificada de mitjans de contenerització: Abonament valor comptable actiu	Increment en la facturació pel retard en la recollida de RAEE. - Retard > 15 dies hàbils (dissabtes exclosos): 15 % - Retard de 10-15 dies hàbils (dissabtes exclosos): 10% - Retard de 8-10 dies hàbils (dissabtes exclosos): 5%

Figura 2. Compensacions i sancions econòmiques contemplades al conveni de RAEE per a EELL i SCRAP. Elaboració pròpia. Font: dades extretes del conveni marc de col·laboració entre l'ARC i els sistemes de responsabilitat ampliada del productor de RAEE.

Campanyes i sensibilització

Amb l'objectiu de continuar a les accions de sensibilització ambiental desenvolupades en el marc del conveni anterior, el nou conveni estableix que els SCRAP han de contribuir econòmicament al finançament de campanyes de comunicació.

En aquest sentit, els SCRAP que formen part del conveni hauran d'aportar una quantitat determinada en funció del grau d'assoliment dels objectius de recollida fixats pel Reial decret 110/2015 sobre RAEE. Aquesta aportació pot variar entre 0,02 i 0,15 euros per habitant, segons el nivell de compliment. A més, el pressupost de les campanyes també inclourà accions pròpies dels SCRAP que hagin estat aprovades per la comissió de seguiment.

D'altra banda, el contingut de les campanyes es definirà en una comissió de comunicació amb participació dels SCRAP i de les Entitats Locals, i es basarà en activitats de sensibilització i formació. El conveni també preveu l'elaboració d'un pla general de comunicació i d'un programa anual específic.

Conclusions del conveni

- La implicació activa de la majoria d'entitats públiques i privades en la creació i aplicació del nou conveni suposa un progrés estratègic i qualitatiu que afavoreix una gestió més eficient en la recollida de RAEE.
- El nou conveni marc garanteix el compliment de la normativa vigent en la gestió dels RAEE introduïts al mercat pels productors integrats als SCRAP.
- El nou conveni defineix cadascun dels elements i procediments necessaris per a portar a terme la recollida dels RAEE.

Casos d'èxit

L'Agència de Residus de Catalunya (ARC), en col·laboració amb els SCRAP, ha posat en marxa diverses campanyes per promoure la recollida selectiva de RAEE, amb accions de sensibilització, informació i suport a les entitats locals per millorar la gestió d'aquests residus. A continuació es mencionen alguns exemples:

- Projecte WEEE [for Solidarity], una iniciativa dins del programa Erasmus+ centrada en la reutilització dels Residus d'Aparells Elèctrics i Electrònics (RAEE).
- Programa educatiu "Generació Reset: Promoció de la reutilització de mòbils per reduir residus electrònic".
- La campanya "TRAPARELL. Recicla'ls com es mereixo".
- La campanya "Canvia el xip. Recicla'ls!"
- "Aquí reciclem" i "Aquí reduïm": Campanyes històriques per impulsar la recollida i reducció de RAEE.

Enllaços d'interès

https://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/sensibilitzacio/campanyes/raees_canvia_xip/

<https://www.sostenible.cat/article/traparell-reciclals-com-es-mereixen>

https://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/sensibilitzacio/campanyes/raees_2021/generacio_reset/

https://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/sensibilitzacio/campanyes/campanya_aqui_reciclem/

